Informe per la celebració del centenari de La Taxonera 1915 - 2015 (Districte Horta - Guinardó, Barcelona)

Setembre de 2014

Laura Bosch I
Jordi Montlló Bolart;
historiadors
jmontllo@yahoo.es
676 259 583

Can Pau Santana

ÍNDEX

	Pàg.
SITUACIÓ	**4**
MOTIVACIÓ i OBJECTIUS	**4**
CONTEXT HISTÒRIC	**4**
ACTUACIONS REALITZADES	**6**
VALORACIÓ	**8**
BIBLIOGRAFIA	**11**
WEBGRAFIA	**11**

ANNEX 1 Documentació històrica

ANNEX 2 Documentació fotogràfica

FITXA TÈCNICA

Nom del projecte:	Informe per la celebració del centenari de La Taxonera 1915 – 2015 (Horta – Guinardó; Barcelona).
Població:	Barcelona
Promoció:	Taller de Cultura
Execució:	Laura Bosch Martínez i Jordi Montlló Bolart, historiadors.
Dates d'execució:	Agost de 2014.

SITUACIÓ

El barri barceloní de La Teixonera es troba dins l'antic municipi d'Horta, en l'actual districte d'Horta-Guinardó. Està format principalment per cases unifamiliars, moltes d'autoconstrucció i situat en un petit turó al costat del passeig de la Vall d'Hebron i del turó de la Creueta del Coll, entre la Ronda de Dalt, General Mendoza, Coll i Alentorn i Mare de Déu del Coll.

MOTIVACIÓ i OBJECTIUS

Amb motiu del centenari del barri de La Teixonera, del districte d'Horta-Guinardó 1915-2015, i per encàrrec del Taller de Cultura, s'ha dut a terme en el mes de juliol de l'any 2014 un treball de recerca i investigació per tal d'aportar informació sobre els orígens del barri i de la Colònia Taxonera, que li dóna el nom.

CONTEXT HISTÒRIC

El nom de Teixonera és una derivació del nom de l'industrial Joaquim Taxonera i Cassà (Arenys de Mar 1857[1] – Barcelona 1934), que va crear la Colònia Taxonera i va urbanitzar la zona entre 1915 i 1930. Les cases que s'hi van construir inicialment eren torretes de planta baixa o planta i pis, amb jardí. Les primeres cases es van construir entre dos barrancs, fortament erosionats per les crescudes d'aigua en èpoques de pluja i que desembocaven a la riera de Sant Genís, que passava aproximadament per l'actual avinguda de Coll i Alentorn. L'actual carrer de Santa Gemma i les Escales de Can Besora ocupen el lloc dels antics barrancs.

El carrer d'Arenys, que porta el nom del poble d'on prové l'industrial, es troba a tocar de l'antic barri de La Clota i degut a l'existència dels barrancs va estar dividit en dos, fins ben bé entrat els anys cinquanta. Actualment és la principal artèria del barri. La gran quantitat d'aigua existent en aquesta zona va donar lloc a la construcció d'un aqüeducte i una mina que va abastir d'aigua als habitants de la zona fins ben bé entrats els anys seixanta. Es trobava ubicat entre els carrers d'Arenys, Plutó i Santa Gemma.

Als anys quaranta del segle XX va arribar una gran onada d'immigració com a conseqüència de la construcció de la residència sanitària de la Vall d'Hebron i cap als anys seixanta, va arribar la segona onada més important, que juntament amb l'especulació

[1] En totes les referències consultades situen el naixement de Joaquim Taxonera a l'any 1858, però en els llibres sagramentals localitzat a l'Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar, figura la data de naixement el 7 d'agost de 1857.

urbanística i la dificultat orogràfica del terreny, va comportar un seguit d'edificacions estèticament poc soferts i una trama de carrers estrets i de traçat dificultós.

Històricament i tradicionalment el barri de la Teixonera està fortament vinculat amb els barris del Districte de Gràcia, Vallcarca i els Penitents. Per una banda, una part important del territori havia pertangut als salesians de la Granja Vella de Martí-Codolar. I per l'altra, als voltants de l'any 1976, els límits d'aquest barri comprenien el passeig de la Vall d'Hebron, la Mare de Déu del Coll i l'Avinguda de l'Hospital Militar. És per això que algunes de les entitats treballen encara actualment de manera conjunta entre elles.

Durant la dècada dels anys 1980 i part de 1990 la parròquia de Sant Cebrià, al carrer d'Arenys va servir de centre cívic i local social. Finalment, l'any 1995 Pascual Maragall va inaugurar el Centre Cívic de la Teixonera.

Actualment, al barri, ens resten varis elements relacionats amb la família Taxonera. En primer lloc, el carrer dedicat a Àngela Rosell i Inglés, esposa de Joaquim Taxonera. També hi ha la plaça dedicada a la família tal i com ell ho havia previst en el "Plano general parcelario de los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera, sitos en el término de S. Juan de Horta, datat l'1 de juny de 1903, on es pot llegir el següent, "Plaza de Joaquín Taxonera". El carrer d'Arenys porta el nom del poble natal del fundador de la colònia.

Un altre element patrimonial conservat és la torre familiar, ubicada al carrer del Besòs, núm. 17-19 on Joaquim Taxonera, d'ofici sabater, va instal·lar-se amb la seva família provinent d'Arenys de Mar. Un cop instal·lat, va comprar les terres de Can Grau amb l'objectiu d'urbanitzar-ho. Fa uns anys, l'Ajuntament va comprar la torre i la va habilitar com a casal d'avis i com a seu de l'Associació de Dones Taxonera.

Es conserven altres llocs emblemàtics del barri que resten d'aquella època, inclosos en un itinerari[2], que es poden trobar al bloc del Grup d'Estudis de la Vall d'Horta i la Muntanya Pelada "El Pou. És el cas dels Jardins dels Garrofers, remodelats des de fa uns anys i que serveixen de mirador cap a la Vall d'Hebron i La Clota. Els veïns van escollir aquest nom perquè el lloc era ple de garrofers. A costat trobem el carrer dels Cortada, que era una família propietària d'una gran extensió de terres d'Horta. El mas encara existeix i des de fa anys funciona com a restaurant.

Abans de la Colònia Taxonera ja hi existia la bòbila Carmen, de la qual ens resten alguns vestigis. Va ser fundada l'any 1906 per la família Giravent i arrendada l'any 1947 per Ramon Puigfel, que va batejar la bòbila amb el nom de la seva filla, que a més a més portava el nom de la patrona dels rajolers. Amb l'Exposició Internacional del 1929, i la gran quantitat d'edificis en construcció, la rajoleria va arribar a tenir fins a setanta treballadors.

[2] realitzat per Carlota Giménez l'any 2011.

Al carrer d'Arenys, destaca l'església de Sant Cebrià, construïda l'any 1961, i que va tenir al capdavant el rector Francesc Lladós, aglutinador de moltes associacions que van néixer en aquells moments difícils.

Un altre element són les escales de Can Besora, un mas important del segle XV amb una gran extensió de conreus, sobretot de la vinya. I finalment l'antiga casa dels Vienesos, una torreta, avui desapareguda, entre els carrers de Santa Rosalia i el Besòs, que va allotjar la companyia de teatre "Els Vienesos" amb , Artur Kaps, Friederike Diry i la ventríloqua Herta Frankel.

Això és tot el que es pot trobar sobre la història d'aquest barri, publicat en diferents pàgines webs que serveixen de presentació.

Fent una mica de recerca per ampliar la informació existent s'ha realitzat un seguit de gestions que es detallen a continuació.

ACTUACIONS REALITZADES

La primera tasca que es planteja en la recerca i investigació d'un barri, sector o municipi és la consulta de documentació en arxius, biblioteques i serveis oficials on hi hagi la possibilitat o la sospita de l'existència d'informació referent a aquell municipi. En aquest sentit, per tal de poder localitzar informació i material inèdit es van fer les següents gestions:

- ✓ Es contacta amb l'Associació El Pou. Grup d'Estudis de la Vall d'Horta i la Muntanya Pelada, mitjançant l'adreça de correu electrònic, sense obtenir cap resultat positiu. Aquesta associació té per objectiu la col·laboració i totes aquelles accions de protecció del patrimoni així com la recerca històrica i les activitats informatives i divulgatives que tendeixin a estendre el coneixement dels seus barris a la ciutadania.

- ✓ Es contacta amb el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Terrassa sol·licitant informació sobre la persona de Joaquim Taxonera i Cassà i sobre el projecte de construcció de la colònia Taxonera, en base a la localització d'uns plànols localitzats a l'Arxiu Municipal d'Horta-Guinardó.

- ✓ Consulta de l'Arxiu Històric d'Arenys de Mar, Fidel Fita dels llibres sagramentals. Gràcies a aquests s'ha pogut esbrinar que Joaquim Taxonera Cassà va néixer a Arenys de Mar el 7 d'agost de 1857, fill de Joaquim Taxonera Ferrer, sabater d'ofici, i de Teresa Cassà Sala.

- ✓ També es van consultar els padrons d'habitants d'aquella època i se n'extreu que l'any 1880 la família viu al número 53 de la Riera (aleshores la Riera rebia un sol nom), on Joaquim Taxonera Cassà exerceix el mateix ofici del pare. Caldria resseguir els padrons o la matrícula de la contribució industrial i les baixes del padró d'habitants per a veure quan podria haver marxat d'Arenys de Mar, tot i que sembla que ho va fer en una edat adulta.

- ✓ La consulta de la documentació notarial no aporta res concret perquè els llibres del segle XIX van ser cremats l'any 1936 i la sèrie no es torna a reprendre fins a l'any 1908.

- ✓ Consulta de l'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó; on s'han localitzat 3 documents inèdits de gran valor històric. Es tracta de dos plànols de distribució dels solars on es construiria la colònia Taxonera, amb petites variacions i un pla general parcel·lari dels terrenys propietat del Sr. Joaquim Taxonera: "***Plano de distribución de los solares en los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera. D. Miguel Valls y D. Pedro Valls. Sitos en el término de S. Juan de Horta***". Realitzats a escala 1 por 500. Datats a Barcelona, el mes de juliol de 1903 i signats per l'enginyer Torras Bonet. I el tercer, "**Plano general parcelario de los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera sitos en el término municipal de S. Juan de Horta**". Realitzat a Escala de 1 por 500. Datat el mes de juny de l'any 1913 i signat pel mateix enginyer.

- ✓ S'han consultat una sèrie d'obres bibliogràfiques, algunes de caràcter general com els Barris de Barcelona, volum. III de Ramon Alberch (1997) o el col·leccionable sobre els barris del Districte d'Horta-Guinardó de Jaume Caminal i Desideri Díez (1994; 1997 i 2004), però també alguna de ben concreta com el llibre editat per Francesc Lladós i Pastallé (1995), mossèn, que va arribar a la Taxonera als anys seixanta amb la missió de fundar la parròquia de Sant Cebrià i que relata la vida al barri i la seva evolució fins l'any 1995. També cal esmentar alguns treballs inèdits mecanografiats dels quals es té l'autoria i un d'ells sense autor conegut.

- ✓ Finalment s'ha consultat el fons fotogràfic. Destaquen els fons privats constituïts pels fons personals corresponents als historiadors locals Felip Capdevila (1800-1890 4 m.l.) i Desideri Díez (1882 – 1995 5 m.l.), i el fons fotogràfic de l'entitat Foment Hortenc (1900 – 1954 578 u.d.). El fons Capdevila es compon bàsicament de fotografies sobre l'activitat social i dels indrets més emblemàtics de l'antic territori d'Horta i Guinardó. També disposa de publicacions i retalls de premsa que permeten reconstruir l'evolució de Sant Joan d'Horta. El fons Desideri Díez, està composat pels seus manuscrits sobre Horta, retalls de premsa i fotografies sobre Sant Joan d'Horta. Aquest fons està pendent d'inventari i catàleg i no ha estat possible consultar-lo. També hi ha fotografies generades per la pròpia

administració en el control d'obres i inauguracions d'actes (1900 – 1950 998 u.d.). No s'han localitzat fotografies del barri antigues ja que la majoria pertanyen a altres barris.

Tot allò que hagi tingut referència amb el que buscàvem es pot consultar en la bibliografia, en l'apartat corresponent d'aquest informe.

VALORACIÓ

A trets generals, podem veure que a principis de segle XX, concretament l'any 1904, quan s'annexiona a Barcelona, el municipi d'Horta tenia una població de 4.500 habitants. Una població disseminada en cases de pagès i masos a excepció d'un nucli urbà que havia anat consolidant-se a partir de la segona meitat del segle XIX. A instàncies per una banda, del procés d'expansió de les urbanitzacions de segona residència on es feien construir la casa d'estiueig famílies benestants de Barcelona. Per l'altra, famílies treballadores construïen la caseta amb l'hortet a tocar del barri del Guinardó. Dins d'aquest context hem de situar a Joaquim Taxonera Cassà, del qual n'hem localitzat la data exacta de naixement, fins ara errònia, i la casa on vivia al seu poble natal, Arenys de Mar. Pensem que va saber aprofitar el context de l'època i va adquirir les terres del mas de Can Grau, a prop del camí que conduïa des de la carretera de Cornellà a Fogars de Tordera (actual passeig de la Vall d'Hebron i ronda de Dalt) fins al Coll.

Els projectes d'urbanització del senyor Joaquim Taxonera no es conserven, i així ens ho corrobora Maria Cinta Mañé i Mas, arxivera del Districte, que l'any 1995 va redactar un informe de l'Arxiu del Districte sobre l'origen del nom del Barri de la Taxonera i la seva reivindicació. Va poder consultar els llibres d'Actes del Ple de l'Ajuntament d'Horta, on s'esmenta que Joaquim Taxonera va presentar tres projectes d'urbanització. El primer d'ells, en els terrenys de Can Grau, el 13 de setembre de 1901. El segon projecte, en els terrenys del barri de Vallcarca, a tocar dels primers, el 19 de desembre de 1902 i finalment els plànols per urbanitzar els terrenys a la barriada del Coll el dia 11 de setembre de 1903. Dels dos primers projectes les actes deixen escrit "*que obedecen a un plan extenso de urbanización*". En conclusió, l'ajuntament li va atorgar el permís de construcció pel primer projecte el dia 11 de juny de 1902 i pel segon el dia 6 de març de 1903. Per la barriada del Coll, va obtenir el permís el 30 d'octubre de 1903. També ens diuen les actes que en la mateixa sessió on va presentar el projecte del Coll, va fer una proposta dels diferents noms dels carrers i places que volia posar a les dues primeres urbanitzacions i que portaran el nom de llocs importants de la seva vida i dels seus familiars més estimats: Mare de Déu dels Àngels i carrer Rosell en record de la seva esposa, el carrer d'Arenys en record del seu poble natal, Arenys de Mar; el carrer Santa Albina en record a Albina Moras i els carrers Mare de Déu de les Mercès, Santa Teresa, Sant Crispí, Santa Rosalia, Santa Eulàlia, una de les seves filles, Plutó i Tordera i la plaça que duria el seu nom. Taxonera va obtenir l'acord del Ple Municipal.

Els plànols de la zona a urbanitzar es conserven en bon estat i són consultables a l'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó: Per una banda tenim, dos plànols urbanístics sota el mateix títol, "***Plano de distribución de los solares en los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera. D. Miguel Valls y D. Pedro Valls. Sitos en el término de S. Juan de Horta"*** datats ambdós l'any 1903. En aquests plànols s'observen les diferents parcel·lacions amb el nom dels tres propietaris i els nomenclàtors de carrers. En segon lloc tenim el plànol que porta per títol, ***"Plano general parcelario de los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera sitos en el término municipal de S. Juan de Horta"*** de l'any 1913.

A l'Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar, malgrat no hi ha gaires dades, hem pogut esbrinar la data exacte del naixement de Joaquim Taxonera i Cassà (7 d'agost de 1857), gràcies als llibres sagramentals. Coneixem el nom i cognoms dels seus pares, Joaquim Taxonera Ferrer i Teresa Cassà Sala i la casa familiar que l'any 1880 estava situada a la Riera, en el número 53. A més a més sabem que l'ofici de sabater ja li ve del seu pare. Per tant, quan s'instal·la al barri que més tard portarà el seu nom, ja ho fa en edat adulta.

Del conjunt de fotografies consultades a l'Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó, val a dir que, la majoria són de vistes generals de Sant Joan d'Horta, oficis, camins, masos, etc. Sobta que no hi hagi fotografies d'aquest barri, a excepció de les publicades en els col·leccionables o l'Abans i les generades per la pròpia Administració, bàsicament en el control d'obres i alguna inauguració.

Durant el treball de recerca no s'han realitzat fotografies actuals dels llocs emblemàtics, però si que s'ha adjuntat un annex al present informe amb les fotografies localitzades a l'Arxiu Municipal, com la de la bòbila Carmen o el torrent de la Taxonera i l'aqüeducte i d'altres relacionades socialment amb el barri, com el camí de Sant Cebrià o la mateixa ermita. La única fotografia on es pot apreciar de lluny la colònia Taxonera és la que consta al llibre l'Abans[3].

Malgrat la dificultat de trobar documentació inèdita relacionada amb els orígens més remots del barri, s'han pogut aconseguir uns objectius prou interessants:

- ✓ Les dades de construcció de la colònia queden confirmades amb el present estudi, malgrat no disposar dels projectes de construcció. Les Actes dels Plens Municipals així ens ho demostren.
- ✓ La confirmació del nom de la Taxonera per al barri queda àmpliament demostrat a partir de la construcció l'any 1915 de la colònia. El temps i els errors d'escriptura han fet que aquest nom evolucionés en el de Teixonera (trobant-se també escrit Taixonera i Texonera). A més a més la persistència d'elements actuals relacionats

[3] GIMÉNEZ i COMPTE, Carlota (2012). Barcelona. La Vall d'Horta. Recull Gràfic 1861-1978. Ed. Efadós.

amb la colònia són presents en el barri. Per una banda el nomenclàtor de carrers, que a excepció d'algun d'ells, han continuat fins els nostres dies. Per l'altra, la plaça dedicada a la família i edificis emblemàtics com la torre familiar, que després de la mort de la seva esposa Àngela, l'any 1943 i del traspàs de la darrera de les seves tres filles, l'Eulàlia l'any 1975, l'ajuntament va comprar l'edifici i el convertí en casal dels avis.

- ✓ La casa dels Vienesos, malgrat ja no existeix (ubicada entre els carrers de Santa Rosalia i el Besòs), va albergar, fugint de la segona Guerra Mundial, artistes de renom internacional com Artur Kaps (Viena, 29 de febrer de 1912 – Barcelona, 1974), director teatral i realitzador de la televisió austríaca. Després de cursar estudis a l'Escola Nacional de Teatre de Viena, l'any 1934, va crear la Companyia de Teatre *Los Vieneses*, integrada per Gustavo Re, Franz Johan i la ventríloqua i vedette Herta Frankel. Treballarà a TVE durant els anys seixanta i setanta i fins a l'any 1974 gestionarà la direcció artística de la sala d'espectacles "Scala de Barcelona". Herta Frankel (Viena 1913 – Barcelona 17 de febrer de 1996) va treballar com a ballarina i marionetista. Es va iniciar com a ballarina en la companyia de ballet infantil de l'Òpera de Viena. Va treballar a la televisió espanyola sobretot en programes infantils. La seva col·lecció de titelles es troba exposada al Parc d'Atraccions del Tibidabo. Algunes de les més famoses eren la "gosseta Marilin", en "Pepito", la "rateta Violeta" i la "tia Cristina".

La celebració del centenari del naixement del barri ha de servir com a oportunitat per endegar una campanya de recuperació de la memòria històrica i identitària de la Teixonera, promovent la recerca a escoles i estudiosos locals, on l'autèntic protagonista sigui el veí. També ha de servir per commemorar i celebrar esdeveniments concrets i recordar veïns il·lustres del barri.

Jordi Montlló Bolart
Tècnic en patrimoni Cultural 38.801.594L

Laura Bosch Martínez
Historiadora, 77605941P

BIBLIOGRAFIA

ALBERCH, Ramon i altres (1997). Els barris de Barcelona. Vol. III. Gràcia, Horta-Guinardó, Nou Barris. Pàgs. 105 a 246. Ed. Enciclopèdia Catalana. Ajuntament de Barcelona.

CAMINAL, Jaume; DÍEZ, Desideri (1994). Horta. Àlbum de fotos. Col·lecció Temes d'Horta, Volum I. Ed. dels autors.

CAMINAL, Jaume; DÍEZ, Desideri (1997). El Municipi d'Horta. Història gràfica de l'ex-municipi d'Horta en quatre àlbums de fotos. Pàg. 44.

CAMINAL, Jaume; DÍEZ, Desideri (2004). Horta. Àlbum de fotos. Col·lecció Temes d'Horta, núm. 9. Pàg. 50. Ed. dels autors.

DE LUNA, Núria (2004). Centenari de l'Annexió d'Horta a Barcelona. 1904-2004. Ed. Arxiu Municipal de Barcelona. Ajuntament de Barcelona.

DÍEZ i QUIJANO, Desideri (1999). La Clota. Àlbum de fotos. Col·lecció Temes d'Horta. Vol. 4. Ed. De l'autor. Pàgs. 35,37,87,106 i 107.

GIMÉNEZ i COMPTE, Carlota (1912). L'Abans. Barcelona. La Vall d'Horta. Recull Gràfic 1861 – 1978. Ed. Efadós.

HUERTAS CLAVERIA, Josep Maria (2013). Josep M. Huertas i els barris de Barcelona. Antologia de reportatges (1964-1975). Col·lecció Quaderns de carrer, núm. 7. Ed. Mediterrània - Federació d'Associacions dels veïns i veïnes de Barcelona.

LLADÓS i PASTALLÉ, Francesc (1995). La Taxonera. La vida d'un barri. Barcelona, 21 de gener de 1995. Ed. Ajuntament de Barcelona. Districte d'Horta-Guinardó.

WEBGRAFIA

http://w110.bcn.cat/portal/site/Horta-Guinardo

www.bcn.cat/horta-guinardo/rutes/ruteshistoriques

http://ca.wikipedia.org/wiki/La_Teixonera

http://www.enciclopedia.cat/enciclop%C3%A8dies/gran-enciclop%C3%A8dia-catalana/EC-GEC-0065419.xml

http://www.taxi.org.es/lataxonera/historia.htm

http://memoriadelsbarris.blogspot.com.es

ANNEX 1:Documentació històrica

AMDHG. Ref. D-138/22.	IGLESIAS, Conrado. Historia de un Barrio. La Taxonera. Inèdit de dues pàgines sense numerar. Mecanografiat i signat.
AMDHG. Ref. D-137/22.	MAÑÉ i MAS, Maria Cinta (1995). Informe de l'Arxiu del Districte sobre l'origen del nom del barri de la Taxonera. Inèdit de tres pàgines sense numerar. Mecanografiat. Arxivera del Districte. Barcelona, 4 de desembre de 1995.
AMDHG. Ref. D-135/20.	Varis. Projecte del Casal Infantil Taxonera. Exp/91-p / Registre Gestió 171/91. Ed. Gestió Cultural, S.L. 1991.
AMDHG. Ref. D-136/20.	Desconegut. La Taxonera. Pàgs. 63 a 69.
AMDHG. Fons fotogràfic Felip Capdevila	Signatura 40.000. A41/CAP. Conjunt de fotografies datades entre 1800 i 1890. Ref. 4 m.l.
AMDHG. Fons fotogràfic Foment Hortenc	Signatura 40.000. A41/FOM. Conjunt de 578 fotografies datades entre 1900 i 1954.
AMDHG. Fons Fotogràfic Administratiu	Signatura 40.000. A41/ARE. Format 10 x 15. Suport en paper, color. Dins del fons generat per la pròpia administració, existeixen un total de 13 fotografies sobre vistes generals, remodelacions del carrer d'Arenys i inauguració d'unes escales). Carrer d'Arenys. Núm. Registre 1672.
AMDHG	Plano de distribución de los solares en los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera. D. Miguel Valls y D. Pedro Valls. Sitos en el término de S. Juan de Horta. 1903. Escala 1/500. Realitzats per l'enginyer Torras Bonet. (plànol 1)
AMDHG	Plano de distribución de los solares en los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera. D. Miguel Valls y D. Pedro Valls. Sitos en el término de S. Juan de Horta. 1903. Escala 1/500. Realitzats per l'enginyer Torras Bonet. (plànol 2).

A M D H G	Plano general parcelario de los terrenos propiedad de D. Joaquin Taxonera sitos en el término municipal de S. Juan de Horta. 1913
AHFF (Arxiu Històric Fidel Fita)	Llibres Sagramentals. Segle XIX.
AHFF (Arxiu Històric Fidel Fita)	Padró d'habitants. Segle XIX i primer terç del segle XX.

ANNEX 2: Documentació fotogràfica

Foto 1: Vista general d'Horta.

Foto 2: Vista general d'Horta

Foto 3: Vista parcial d'Horta des de La Clota

Foto 4: Turó del Carmel – Vista al fons de Can Grau

Foto 5: Colònia Taxonera al fons, des del Patronat Ribas.

Foto 6: Detall de la colònia als anys quaranta

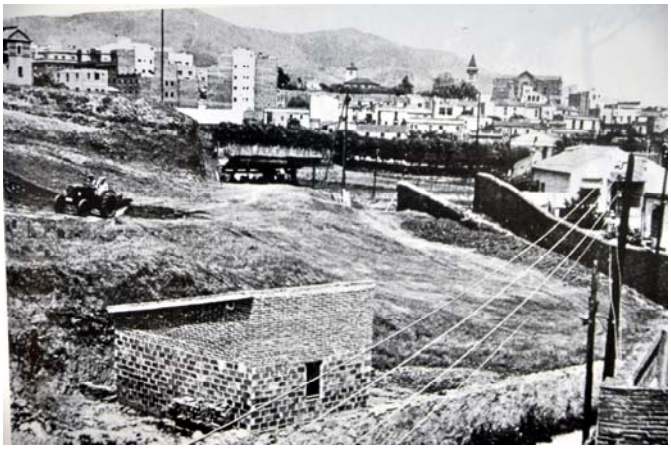

Foto 7: Camp d'en Franquet, ara bòbila d'en Grau.

Foto 8: Bòbila d'en Grau als anys 1960

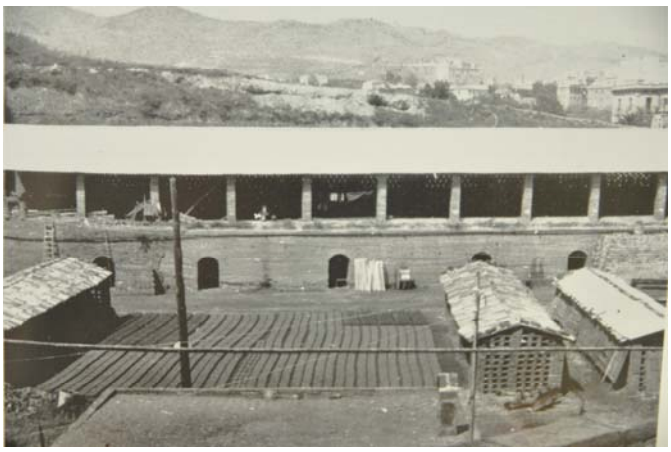

Foto 9: Bòbila d'en Grau als anys 1960

Foto 10: Bòbila Carmen

Foto 11: Treballadors de la bòbila Carmen

Foto 12: Torrent de la Taxonera i l'aqüeducte

Foto 13: Can Besora

Foto 14: Mas de Can Cortada

Foto 15: Mas de Can Cortada.

Foto 16: Jaciment romà de Can Cortada

Foto 17: Rambla de Can Cortada amb el mas al fons.

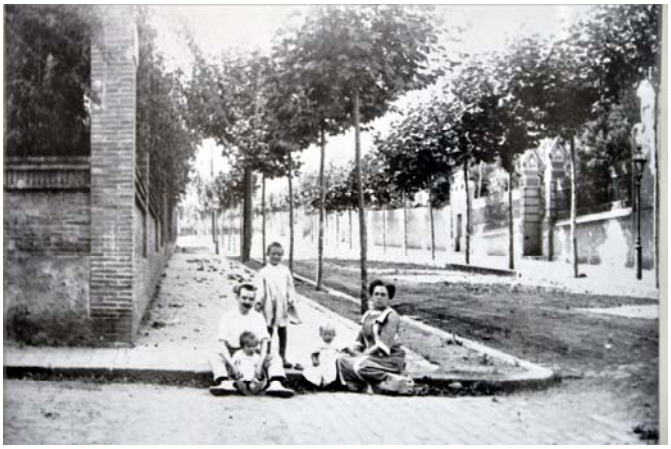

Foto 18: Rambla Cortada.

Foto 19: Capella de Can Cortada

Foto 20: Can Gras.

Foto 21: Camí antic de Sant Cebrià

Foto 22: Ermita o capella de Sant Cebrià. 1900

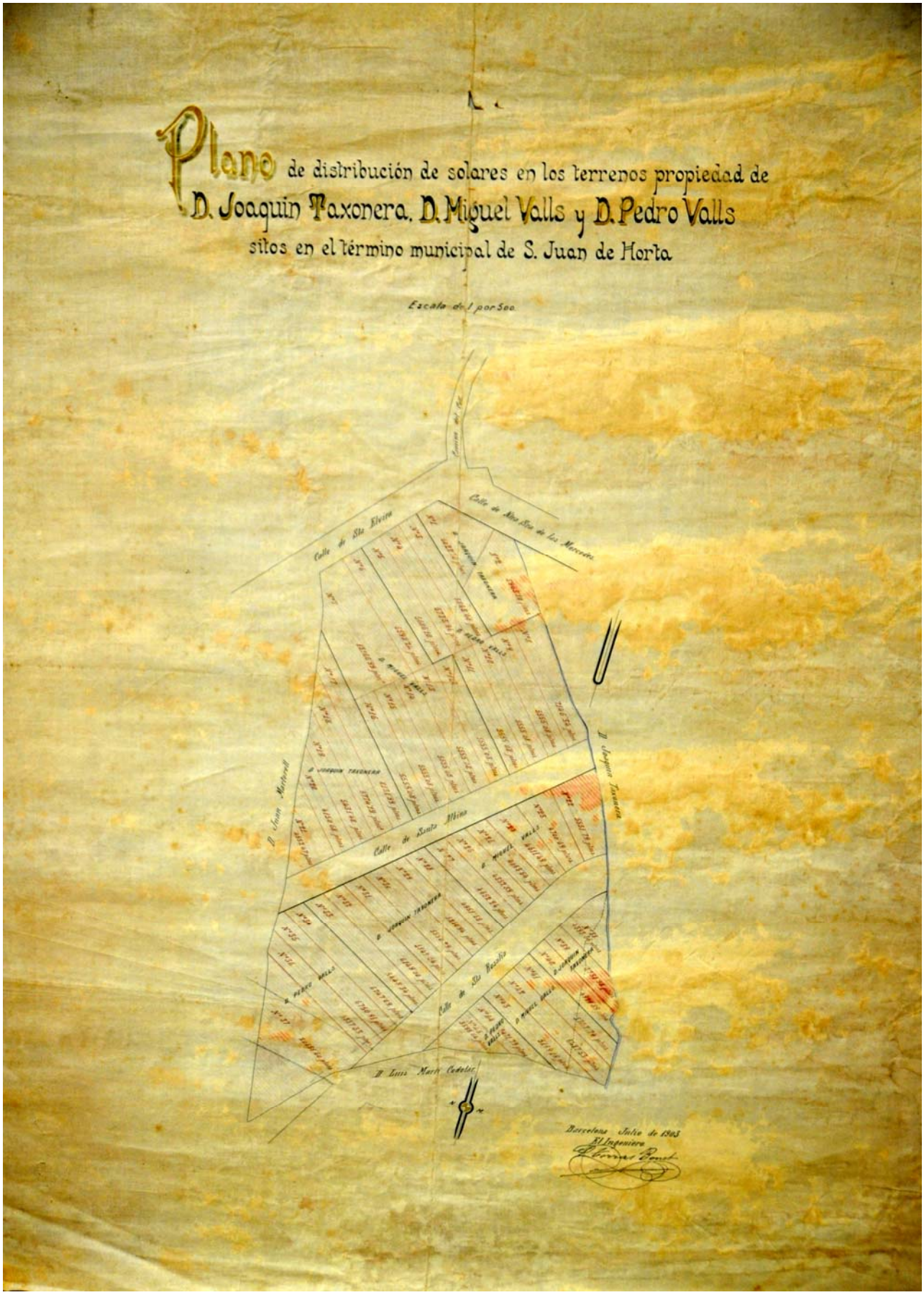
Plano de distribución de solares en los terrenos propiedad de
D. Joaquín Taxonera, D. Miguel Valls y D. Pedro Valls
sitos en el término municipal de S. Juan de Horta
Escala de 1 por 500
Calle de Sta Elvira
Calle de Nra Sra de los Mercedes
Calle de Santa Mónica
Calle de Sta Rosalía
D. Luis Martí Cedeles
Barcelona Julio de 1903
El Ingeniero

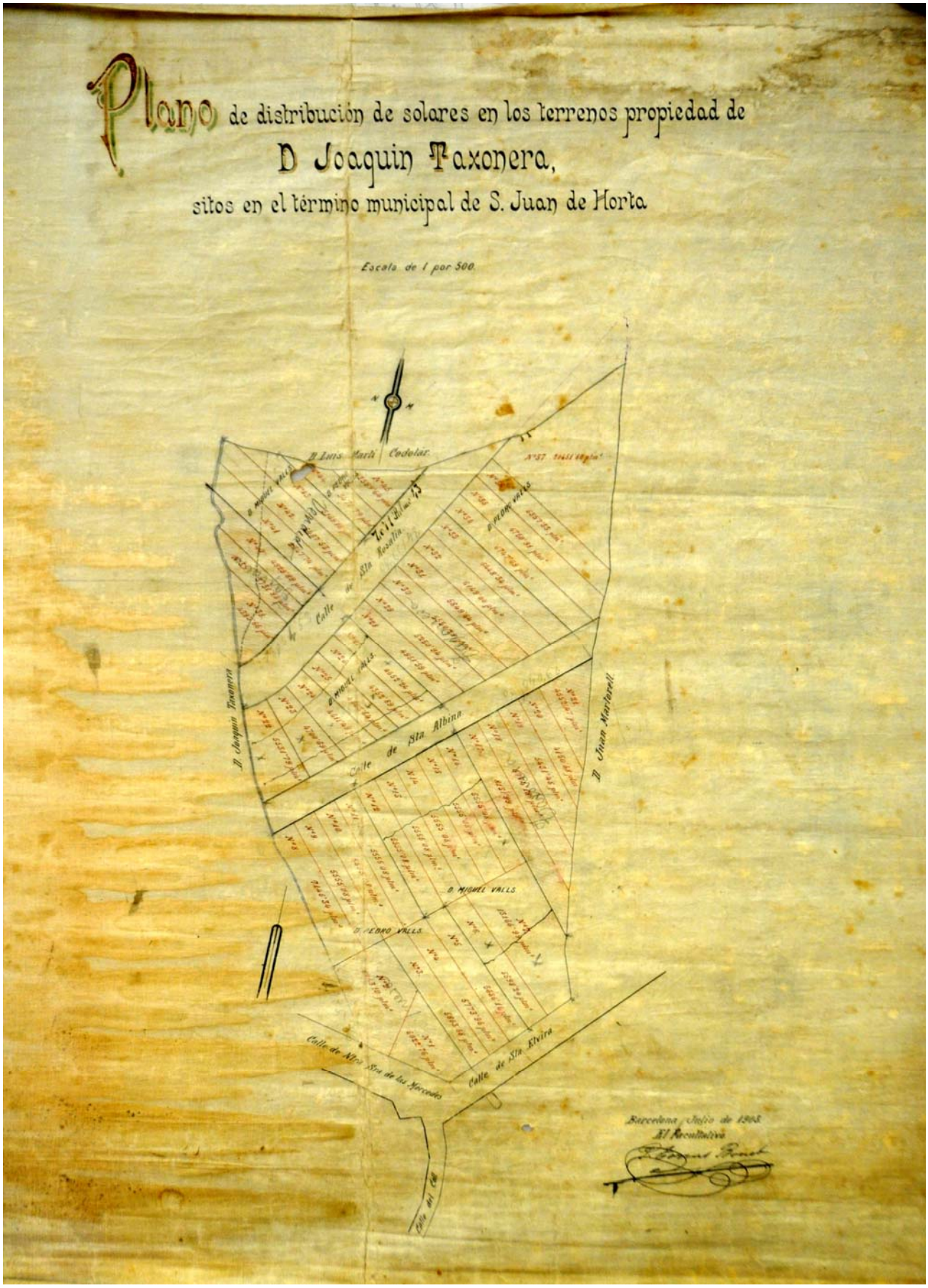
Plano de distribución de solares en los terrenos propiedad de
D Joaquin Taxonera,
sitos en el término municipal de S. Juan de Horta
Escala de 1 por 500.
D. Luis Martí Codolar
D. PEDRO VALLS
Calle de Sta Rosalia
D. MIGUEL VALLS
Calle de Sta Albina
D. Joaquin Taxonera
D. Juan Martorell
D. MIGUEL VALLS
D. PEDRO VALLS
Calle de Nra Sra de las Mercedes
Calle de Sta Elvira
Barcelona, Julio de 1905
El Arquitecto

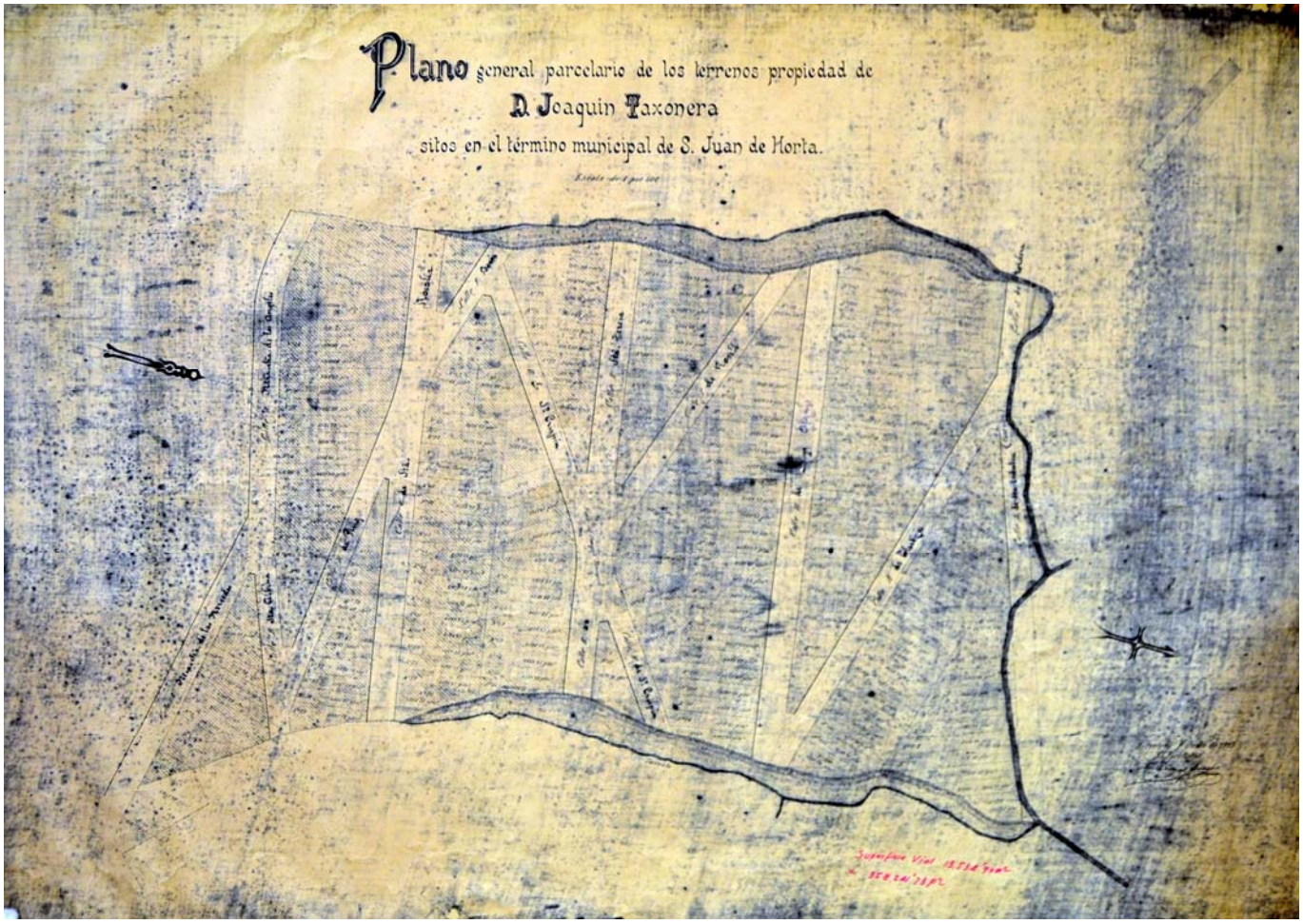
Plano general parcelario de los terrenos propiedad de
D. Joaquin Taxonera
sitos en el término municipal de S. Juan de Horta.